

การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน

นางอำไพ สวัสดิ์พงษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-577-740-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016861

10312256

THE MANAGEMENT OF DRUG ADDICT PREVENTION IN PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS

Mrs. Amphai Sawatpong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

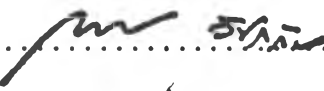
ISBN 974-577-740-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดใน โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
โดย   นางอำไพ   สวัสดิ์พงษ์
ภาควิชา   พลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวดี   หอมสนิท

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร   วัชรวิทย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์สุชาติ   โสมประยูร)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวดี   หอมสนิท)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์รัชณี   ชัยบุญจัน)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรุณี   สุรสัทธิต์)

อำไพ สวัสดิ์พงษ์ : การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน
(THE MANAGEMENT OF DRUG ADDICT PREVENTION IN PRIVATE VOCATIONAL
SCHOOLS)

อ.ทิพย์รักษา : ผศ.ดร.เทพวดี หอมสนิท. 145 หน้า. ISBN 974-577-740-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติด
ในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดใน
โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน 3 ประเภทคือ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม
ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม ลังไปยังครูผู้รับผิดชอบงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน
จำนวน 233 คน จาก 233 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 205 ฉบับ
คิดเป็นร้อยละ 87.98 แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance) และทดสอบความ
แตกต่างระหว่างคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีการ
ดำเนินงานที่ระดับปานกลางในด้านการให้ความรู้เรื่องยาเสพติด มีการดำเนินงานที่ระดับมากในด้านการ
จัดสถานแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการป้องกันยาเสพติดและในด้านการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียน
พัฒนาตนเอง
2. ปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนมีปัญหาที่
ระดับปานกลางในด้านการให้ความรู้เรื่องยาเสพติด และมีปัญหาที่ระดับน้อยในด้านการจัดสถาน
แวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการป้องกันยาเสพติดและในด้านการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนพัฒนาตนเอง
3. การเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษา
เอกชนตามประเภทวิชา พบว่าโรงเรียนทั้ง 3 ประเภทวิชามีปัญหาการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าโรงเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรม
มีปัญหาในเรื่องครูมีชั่วโมงสอนมากจนไม่มีเวลาให้ความรู้เรื่องยาเสพติดมากกว่าโรงเรียนอีก 2
ประเภทวิชา และโรงเรียนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรมมีปัญหาในเรื่องนักเรียนยัง
ไม่ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมเท่าที่ควรมากกว่าโรงเรียนอีก 2 ประเภทวิชาแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ภาควิชา ..... พลศึกษา
สาขาวิชา ..... สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต ..... *อำไพ สวัสดิ์พงษ์*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... *เทพวดี หอมสนิท*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

AMPHAI SAWATPONG : THE MANAGEMENT OF DRUG ADDICT PREVENTION
IN PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS.

THESIS ADVISOR : ASST. PROF. TEPWANEE S. HOMSANIT. H.S.D., 145 PP.

The purposes of the research were to study and compare the status and problems of the management of drug addict prevention among three major types of private vocational schools : the industrial schools, the commercial schools, and the industrial - commercial schools. The questionnaires composed of three areas which were 1) drug information dissemination, 2) environmental management for drug addict prevention, and 3) activity management for student development. The questionnaires were distributed to the 333 teachers being in charge of drug addict prevention in each school. Two hundred and five questionnaires, accounted for 57.98 percent, were returned and then analyzed by means of percentages, means, and standard deviations. One-way analysis of variance and the Scheffe test were also employed to determine the significant differences.

The findings of the study were as follows :

1. The status of the management of drug addict prevention in private vocational schools was at the high level in the area of the environmental management for drug addict prevention, and the area of activity management for student development. The status of the management in the area of drug information dissemination was at the moderate level.

2. The problems of the management of drug addict prevention in private vocational schools existed at the moderate level in the area of drug information dissemination. In the other two areas the problems existed at the low level.

3. There were no statistically significant differences at .05 level among means of the whole problems of the three types of schools excepts on the two items. They were : 1) teachers in the commercial schools reported that they had too many teaching hours to educate students about drugs more than those who taught in the other two types of schools, and 2) teachers in the industrial-commercial schools reported that students did not pay attention to participate in the school activities more than those who taught in the commercial schools.

ภาควิชา ..... พลศึกษา .....
สาขาวิชา ..... พลศึกษา .....
ปีการศึกษา ..... 2532 .....

ลายมือชื่อนิสิต ..... *อ.ท. สอนัดแพง* .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... *ท.ท.ท. เต็มจันทร์* .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เทพวณิช หอมสนิท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดีมาตลอด รองศาสตราจารย์นัชรา กาญจนารัตน์ ที่ได้ให้คำแนะนำในการทำวิทยานิพนธ์ในเบื้องต้น จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านอาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย อาจารย์สมชัย แก้วละเอียต ที่ได้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษาพร้อมช่วยเหลือจนวิทยานิพนธ์สำเร็จด้วยดี อาจารย์กิ่งแก้ว ไกยสิทธิ์ อาจารย์วิระพจน์ บุญรอด ที่ให้กำลังใจพร้อมช่วยเหลือ น้องสุพจน์ รัตนพันธ์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเขียนโปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูล คณะครูโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนที่ให้ข้อมูลในการทำการศึกษาวิจัยเบื้องต้น (pilot study) คณะครูที่เป็นประชากรทั้ง 233 โรงเรียน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยในครั้งนี้ เป็นเงิน 2,100 บาท และขอกราบขอบพระคุณนางลาวจรัส ปิณฑรัตน์ ที่ให้ทุนทำวิทยานิพนธ์ เป็นเงิน 10,000 บาท

คุณความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแต่ คุณยายเสงี่ยม เหลือบจำเริญ คุณพ่อทองเอี่ยม เก่งการช่าง คุณแม่โกสุ่ม เก่งการช่าง และครูอาจารย์ทุกท่าน ที่เคยอบรมสั่งสอนผู้วิจัยตลอดมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์พนมศักดิ์ สวัสดิ์พงษ์และลูกน้ำอ้อย ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจอย่างยิ่ง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	4
คำจำกัดความในการวิจัย.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ความเป็นมาของการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขยาเสพติด	
ในโรงเรียน.....	6
หลักการป้องกันยาเสพติด.....	7
การดำเนินงานป้องกันยาเสพติด.....	8
การให้ความรู้เรื่องยาเสพติด.....	11
การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการป้องกันยาเสพติด.....	12
การจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนพัฒนาตนเอง.....	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ.....	27
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	34

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	38
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	90
สรุปผลการวิจัย.....	90
การอภิปรายผลการวิจัย.....	94
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย.....	103
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	105
บรรณานุกรม.....	106
ภาคผนวก.....	112
ประวัติผู้วิจัย.....	145

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและค่าร้อยละของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประเภทวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน.....	40
2	จำนวนและค่าร้อยละของสภาพทั่วไปของโรงเรียน จำแนกตามประเภทวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน.....	43
3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงาน ป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยส่วนรวม จำแนกตามประเภทวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน.....	46
4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงาน ป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในด้านการให้ความรู้ เรื่องยาเสพติด จำแนกตามประเภทวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน.....	47
5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงาน ป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในด้านการจัดสภาพ แวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการป้องกันยาเสพติด โดยส่วนรวม จำแนก ตามประเภทวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน.....	50
6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงาน ป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในด้านการจัดสภาพ แวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการป้องกันยาเสพติดเกี่ยวกับอาคารสถานที่ จำแนกตามประเภทวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน.....	51
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงาน ป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในด้านการจัดสภาพ แวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการป้องกันยาเสพติดเกี่ยวกับการใช้กฎ ระเบียบ จำแนกตามประเภทวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน.....	53

8	<p>ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงาน ป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในด้านการจัดสภาพ แวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการป้องกันยาเสพติดเกี่ยวกับการบริการ จำแนก ตามประเภทวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน.....</p>	55
9	<p>ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงาน ป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในด้านการจัดกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนพัฒนาตนเอง โดยส่วนรวม จำแนกตามประเภทวิชา ที่โรงเรียนเปิดสอน.....</p>	64
10	<p>ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงาน ป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในด้านการจัดกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนพัฒนาตนเอง เกี่ยวกับร่างกาย จำแนกตามประเภทวิชา ที่โรงเรียนเปิดสอน.....</p>	58
11	<p>ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงาน ป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในด้านการจัดกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนพัฒนาตนเอง เกี่ยวกับจิตใจ จำแนกตามประเภทวิชา ที่โรงเรียนเปิดสอน.....</p>	60
12	<p>ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงาน ป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในด้านการจัดกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนพัฒนาตนเอง เกี่ยวกับสังคม จำแนกตามประเภทวิชา ที่โรงเรียนเปิดสอน.....</p>	62
13	<p>ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการดำเนินงาน ป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในด้านการจัดกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนพัฒนาตนเอง เกี่ยวกับสติปัญญา จำแนกตามประเภทวิชา ที่โรงเรียนเปิดสอน.....</p>	57
14	<p>ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า 'เอน' ของปัญหา การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน โดยส่วนรวม จำแนกตามประเภทวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน.....</p>	66

15	<p>ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า'เอฟ' ของปัญหา</p> <p>การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในด้านการให้ความรู้เรื่องยาเสพติด จำแนกตามประเภทวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน.....</p>	68
16	<p>ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า'เอฟ' ของปัญหา</p> <p>การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการป้องกันยาเสพติด โดยส่วนรวม</p> <p>จำแนกตามประเภทวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน.....</p>	71
17	<p>ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า'เอฟ' ของปัญหา</p> <p>การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการป้องกันยาเสพติด เกี่ยวกับอาคารสถานที่</p> <p>จำแนกตามประเภทวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน.....</p>	72
18	<p>ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า'เอฟ' ของปัญหา</p> <p>การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการป้องกันยาเสพติด เกี่ยวกับการใช้กฎระเบียบ</p> <p>จำแนกตามประเภทวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน.....</p>	74
19	<p>ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า'เอฟ' ของปัญหา</p> <p>การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในด้านการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการป้องกันยาเสพติด เกี่ยวกับการบริการ</p> <p>จำแนกตามประเภทวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน.....</p>	76
20	<p>ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า'เอฟ' ของปัญหา</p> <p>การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในด้านการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนพัฒนาตนเอง โดยส่วนรวม จำแนกตาม</p> <p>ประเภทวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน.....</p>	79
21	<p>ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า'เอฟ' ของปัญหา</p> <p>การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในด้านการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนพัฒนาตนเองเกี่ยวกับร่างกาย จำแนกตาม</p> <p>ประเภทวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน.....</p>	80

22	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า'เอฟ' ของปัญหา การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในด้านการ จัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนพัฒนาตนเองเกี่ยวกับจิตใจ จำแนกตาม ประเภทวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน.....	81
23	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า'เอฟ' ของปัญหา การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในด้านการ จัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนพัฒนาตนเองเกี่ยวกับสังคม จำแนกตาม ประเภทวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน.....	83
24	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า'เอฟ' ของปัญหา การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในด้านการ จัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนพัฒนาตนเองเกี่ยวกับสติปัญญา จำแนกตาม ประเภทวิชาที่โรงเรียนเปิดสอน.....	85
25	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า'เอฟ' ของปัญหา การดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน ในด้านการ จัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนพัฒนาตนเองด้านทั่วไป จำแนกตามประเภทวิชา ที่โรงเรียนเปิดสอน.....	87